

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Antiphon. Capvt XXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

Βωμόν Ἀριστοτέλης ἰδρύσατο ἢ Ἰ Πλάτωνος
Ἀνδρὸς ὃν οὐτ' ἀγίεν τοῖσι χροκοῦσι θεῖσι.

Hæc de Platonis elogio obiter dicta sunt: Qui plura voluerit, veterum testimonia in eius laudes, magna vbertate diffusa videat. Hunc M. Tullius, Plutarchus, Galeus, Proclus, Longinus, Demetrius, & omnes quotquot sunt Ethnicorum auctorum principes, plena laudent manu: Diui ipsi, Augustinus, Hieronymus, Iustinus, Bassilius, Gregorius, Clemens, Theodoretus, honorificè appellant. Omnis denique Græca, & Latina vetustas, Philosophorum Coriphæum Homerum, Oceanum, sapientissimum, optimum, vtilissimū, sanctissimum, augustissimum nominat; ad summum *μωσῶν ἀρκεζοντα*, diuinum Philosophum, Philosophorum Deum. Ego certè eius eloquentiam tutius laudarem, quam philosophiam illam, vt plurimum, nemo sapiens reprehendit; hæc, vt apud omnes constat non secus, ac Aegyptus homérica, & multa bona habet, & mala non pauca.

Aristoteles.

CAPVT XXIII.

Ingrati postuletur eloquentia, si de Aristotele tacuerit, a quo & multa præsidia stabilitatis accepit, & ornamenta dignitatis. Hic vir singularis, & propè diuino præditus ingenio, cum in disquirenda rerum omnium natura, mentis subtilitate cælum, terramque penetrasset, quiescere non potuit. Stimulabatur quippe in dies Mocratis fama, quem in ludo oratorio summa gloria circumfluentem, ferre non poterat, eius nomini perinde, ac stylo perinfectus. Itaque ad eloquentiam serio animum appulit, & dicendi rationem, cum differendi, philosophandi que subtilitate coniunxit. In eo, quid præstiterit, Rhetorica libri felicis ingenij monumenta declarant, & plene eius laudibus velificatur M. Tull. dum *flumen aureum orationis effluentem* inducit. Et certe in ethicis, politicis, œconomis, auream habet sapientiae opulentiam, manans vbi que leniter sine fatiebris, quinquam ad istas dicendi, quæ sunt in Demosthene faces, aut Platonis amplitudinem non assurgit, cum sibi aliud dicendi genus assumpserit. Fuit inter ætatis suæ philosophos, elegantissimus, vt qui toniori operam daret, digitosque inticantibus annulis ornaret: quod videtur norassi Comicus Aristophanes, qui sui

Eius character maximè proprius est, elocutionis dexteritas, perspicuitas, & mixta cum multiplici eruditione iuauitas. Inuenitur in eius orationibus, & in Demosthene faces, aut Platonis amplitudinem non assurgit, cum sibi aliud dicendi genus assumpserit. Fuit inter ætatis suæ philosophos, elegantissimus, vt qui toniori operam daret, digitosque inticantibus annulis ornaret: quod videtur norassi Comicus Aristophanes, qui sui

temporis Sophistas *σφραγιστοκαρκαμικας* appellat. Ex ijs delicijs in vefanos amores prolapsus, solum vertere, & præ vlcerata mentis dolore, secat. is, venenum bibere coactus, mortuus est, ne moretetur. Contra tamen sentire videtur D. Nazianz. qui Euriipi vndis absorptum se iubit orat. i. in Iulianum. Nunc decem Rhetores videamus, qui secundum temporum ordinem ira enumerantur. Antiphon, Andocides, Lyfias, Isocrates, Ifæus, Aeschines, Lycurgus, Demosthenes, Hyperides, Dinarchus.

Antiphon.

CAPVT XXIV.

Antiphon Orator Gorgia Leontini temporibus floruit, decem qui numerantur Oratorum antiquissimus. Tanta porro facundia creditur extitisse, vt vulgò Nestor vocaretur, & illam quidem eloquentiam suauitatem ad leniendas vitæ acerbitates contulit: Nam *τέχνην ἀλυσιας*, artem medicandi doloris animi excogitauit, & Corinthi in foro constructis adibus, inscripsit in vestibulo, *ἰαδο λoris*, & *μαστία medicum esse*; eos, qui animi ægritudine laborarent, ad se palam inuitans: Hippocratem quoque medicorum principem, non est veritus scripta inuictiua lacerare, suam artem iactantius exquisitis omnium medicorum inuentis anteponeus. Verum, cum ea res parum succederet, ad forum se contulit, in quo non sine gloria vixit. Plutarchi de eo tale iudicium est: *ἔστι ἢ ἐν τοῖς λόγοις κρηβίς, & πιδανός, & δεινός περὶ τὴν εὐρεσίαν, & ἐοτὶς & πόρος τεχνικός, & ὅτι χειρῶν δὲ ἀδύλα, & ἐπὶ τοὺς νόμους, & τὰ πάθη Ἰεωων τοὺς λόγους τὸ εὐρεπὲς μάλα ασοχαζόμενος*. In dicendo accuratus est, & ad persuasionem efficax, in inuentionibus sagax, in rebus dubijs solers, occulte se insinuans, ad mores, & affectus orationem inflectens, decori obseruantissimus. Quæ à Plutarch. vt cætera, quàm præclare dicta sunt, id cuius parebit, qui vel primam eius orationem legerit, quæ Nouerca veneticæ, & in cineres mariti, quem noxio populo sustulerat iniuria, continet accusationem. Ceterum à triginta tyrannis occisus fertur, & sine honore sepulchri abiectus, si Lyfias, & Theopompo credimus; vt si alijs fidem habere placet, Dionysij iunioris iussu interfectus

Alius Antiphon dicitur ὁ ἀραουγίτης, κρηβίς αὐτῶν cuius meminit Diodym. Gram. & Hermogenes. Ars medicandi doloris animi ab Antiph. inuenta. ESTI

Photius in Bibliot.

Etus in Sicilia, cum rogatus quodnam res estimaret optimum: respondisset, illud ipsum esse, ex quo Harmodij, & Aristogitonis statuae, qui tyrannu Hipparchum de rerum humanarum culmine sustulerant, essent confecta. Extant eius orationes in Graecorum oratoru volumine. a *Ab Hermogene agnoscitur inuentor. Et princeps politici characteris ευρητης η αρχηγος τω του πολιτικου. lib. 2. de ideis.*
 b *Ab alijs eidem ipsi ητοιχητων λογων inuentum tribuitur. δια τω λαβειν επωνομον, η τ Νεσορα.*

Andocides.
 CAPVT XXV.

Natus est Andocides Olympiade septuagesima octaua, principe in rep. Atheniensiu Theogenide, centum annis Lysia antiquior, homo (vt apparet ex Plutarcho) factiosus, varijsque ob improbitatem periculis, & laboribus exercitus. De eius stylo ita censet idem auctor *ητι η απλουε, η αγρασκουσος εν τοις λογοις αφελειε, η ασχηματιεος.* Simplex est, sine apparatu, inornatus, & minimè figuratus: quicquid tamè dicat Plutarchus: grauis est, affectus habet, lacertos quoque, & figuras, sententijs satis vehementes. Nam vt caetera omittā, eanobilissima C. Grachi aporia, qua dicitur, vel iniuicis lachrymas eliciuisse, fluxit ab Andocide. Sic enim ille in oratione de mysterijs. *Μη τοι τον ει αυται τενησι, η την πεπραγμεναν αυτοιε επιλαδηδε. αλλ αναμνηθεντεε των εργων νομισατε τα σωματα αυτων οραν ατουμενων εμε παρ υμων σωται, τινα ηδ η αναβιβασομαι δεχομενον υπερ εμαυτε, η πατερα, αλλα τεθηκεν, η εδελφουε, αλλ οικειων, αλλα τουε παιδεαε, αλλ δυπω η γεννηλου. υμεεε τοινυ η αντι πατερε εμο η αντι εδελφων, η αντι παιδων γενεδεε: ειε υμαε καταφυγω, η αντιβολω, η ικετιω. οι υμεεε με παρ υμων αυτων ατησαμενοι σωσατε, η μη βουλεδε Οετλαεε, η Ανδρειεε πολιταε παιιδου δι αποριαν ανδρων, τουε η δυταε πολιταε ομολογομενεε, οιε προσηκε ανδραεεσιν αγαδοε ειναι η βελομενοι διωκισονταε, τουτουε η απολυτε μη δητα.* mouet a suis maioribus grauius: Quare nolite, etiam si mortui sint, rerum gestarum obliuisci, sed illustrium facinorū recordati, existi-

Andocides in or. de mysterijs. p. 19. n. 15.

ου
 αυ

mare eos viuos, & praesentes adesse pro mea salute deprecatores. Ad quem enim confugiam? què mihi supplicem adhibebo? Patrem: at mortuus est; fratres? nullos habeo; liberos? nondū mihi nati sunt. Vos igitur mihi estote pro patre, pro fratribus, pro liberis, ad vos confugio, oro, & obsecro: seruate me, & nolite viorum penuria Thessalos, & Andrios in ciuitatem vestram asciscere, vestros verò ciues, qui boni viri, ac fortes esse maximè possunt, & cerunt, perimere. Quid in perorationibus Demosthenis huic simile? Eius quatuor orationes extant in volumine Graecorum oratorum.

Lysias.

CAPVT XXVI.

Lysiam si Musis placet, ad caelum vsq; Graeci homines sibi, suisque plaudentes similibus efferunt. Ego nihil in eo sublime, aut admirabile video. Venustus est scriptor, ac politus, quis negat: nihil habet insolens, nihil ineptū, concedatur: sed tenuis est, inornatus, & toto genere strigosior. Nec mirum, priuatas illas plerasq; & eas ipsas alijs, & paruorum rerum caululas scripsit. ex quo, necessario fit iciunior, quoniam se ipse consultò ad minutarum genera causarum iimauit. Apposite, & loco de eodem dixit Fab. Quintil. quum de Demosthene, Aeschine, & Hyperide verba fecisset: His (inquit) Lysias aetate maior, subtilis, atque elegans, & quo nihil, si oratori satis sit docere, quaetas perfectius: nihil enim in eo est inane, nihil accessitum; puto tamen fonti quam magno flumini propiorum. Sit igitur fons, vel fonticulus, & caueat se cum magnis fluminibus comparate. At verò Dionysius Halicarn: in eius laudes se effundens, iustā orationem scribit, nō modò eius proprietatem, perspicuitate, rotunditatem, gratiam, puritatem commendat, sed etiam aude dicere cum *περι τα, η σεμνα, η μεγαλα φωνεουω τεραγματα ποιειν.* quod nemo veterum in Lysia propriū agnoscat, vel eorū, qui plenius huic indulgent oratori: etiam cum Isocrate comparat, rosam cum anemone: quanto melius Plato in Phedro, qui se indignam putat Isocratis opera, cum orationibus Lysiae comparare, quod ille maior esset & indole, & virtute, etiam si tum esset adulescens, cum iā Lysias venisset ad summū glorie. Quod verò *χαριε* tamen con- tra Mnesip- prolemon *με-*

Photium eius virtutem indicat των κωλων υ αρεμοσιν η τα ηγαρο. τωρε ιουαριεε μεμβροραυ κοκιμισατε, η florem puritatis, Cic. de optimo gene. orat.

In oratione tamen contra Mnesip- prolemon